

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะได้เสนอวิธีดำเนินการวิจัยโดยจะกล่าวถึงรายละเอียดตามลำดับคือ วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความรู้และเจตคติของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีต่อการนิเทศการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ ที่ปฏิบัติงานอยู่ตามตำแหน่งในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปีการศึกษา 2531 ทั้งหมดจำนวน 719 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามซึ่งสร้างขึ้นเองเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

การสร้างแบบสอบถาม

แบบสอบถามซึ่งใช้ เป็นเครื่องมือในการวิจัย มีลำดับขั้นในการสร้างดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ ทฤษฎีและผลงานการวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาจากเอกสาร และตำราต่าง ๆ

2. กำหนดหัวข้อโครงสร้างของแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย ความหมายของการนิเทศการศึกษา ความสำคัญความจำเป็นและความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา หลักการนิเทศการศึกษา บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา กระบวนการทางการนิเทศการศึกษา ทักษะทางการนิเทศการศึกษา การประเมินผลทางการนิเทศการศึกษา

3. นำหัวข้อโครงสร้างของแบบสอบถามไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้แบบสอบถามมีความตรงในโครงสร้างของเนื้อหา (Construct-Validity)

4. สร้างแบบสอบถามโดยให้ครอบคลุมเนื้อหาตามโครงสร้าง แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยถามเกี่ยวกับอายุ วุฒิการศึกษา อายุราชการ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบ (Check-List) และเติมคำตอบในช่องว่างที่กำหนดให้

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choices) โดยให้ค่าคะแนนความรู้เป็น 4 ระดับ ดังนี้ ความรู้มากที่สุด ความรู้มาก ความรู้น้อย และความรู้น้อยที่สุด แบบสอบถามตอนนี้ต้องการสอบถามความรู้เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา
2. บุคลากรทางการนิเทศการศึกษา
3. แนวปฏิบัติและวิธีการเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา
4. การประเมินผลการศึกษา

ตอนที่ 3 เจตคติที่มีต่อการนิเทศการศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราวัดความนิยมจำแนก (Semantic Differential Scale) โดยแบ่งระดับเจตคติออกเป็น 7 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ปานกลาง ค่อนข้างน้อย น้อย และน้อยที่สุด แบบสอบถามตอนนี้ต้องการจะวัดเจตคติที่มีต่อการนิเทศการศึกษา 5 ด้าน คือ

1. ความเชื่อในการจัดการนิเทศการศึกษา
2. ความรู้สึกในฐานะผู้ให้การนิเทศการศึกษา
3. ความคิดเห็นต่อการจัดการนิเทศการศึกษา
4. แนวโน้มการปฏิบัติตนในฐานะผู้นิเทศการศึกษา
5. แนวโน้มการจัดการนิเทศการศึกษาในหน่วยงานที่รับผิดชอบ

การทดลองใช้แบบสอบถาม

นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และกิ่งอำเภอ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงภาษาเบื้องต้น และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.89

แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับทดลองมาปรับปรุงแก้ไขแล้วจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบ (Check-List) และเติมคำตอบในช่องว่างที่กำหนดให้มีจำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ที่มีต่อการนิเทศการศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choices) โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 คำน มีจำนวน 30 ข้อ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา มีจำนวน 9 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 30.00 แบ่งเป็นเรื่อง

1.1 ความหมายการนิเทศการศึกษา จำนวน 2 ข้อ

1.2 ความมุ่งหมายและความจำเป็นในการนิเทศการศึกษา

จำนวน 3 ข้อ

1.3 หลักการนิเทศการศึกษา จำนวน 4 ข้อ

2. คำนับุคลากรทางการนิเทศการศึกษา มีจำนวน 6 ข้อ
คิดเป็นร้อยละ 20.00 แบ่งเป็นเรื่อง

2.1 บุคลากรในการนิเทศการศึกษา จำนวน 2 ข้อ
2.2 คุณลักษณะบุคลากรในการนิเทศการศึกษา จำนวน 2 ข้อ
2.3 บทบาทหน้าที่ของบุคลากรในการนิเทศการศึกษา
จำนวน 2 ข้อ

3. แนวปฏิบัติและวิธีการทางการนิเทศการศึกษา มีจำนวน 13 ข้อ
คิดเป็นร้อยละ 43.33 แบ่งเป็นเรื่อง

3.1 งานนิเทศการศึกษา จำนวน 2 ข้อ
3.2 แผนงาน โครงการ และกิจกรรมการนิเทศการศึกษา
จำนวน 4 ข้อ

3.3 เทคนิควิธีการทางการนิเทศการศึกษา จำนวน 2 ข้อ
3.4 กระบวนการนิเทศการศึกษา จำนวน 3 ข้อ
3.5 ทักษะการนิเทศการศึกษา จำนวน 2 ข้อ

4. การประเมินผลการนิเทศการศึกษา มีจำนวน 2 ข้อ
คิดเป็นร้อยละ 6.67

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อการนิเทศการศึกษา ลักษณะ
ของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรวัดเจตคติแบบนัยจำแนก (Semantic Differential
Scale) โดยแบ่งเจตคติที่มีต่อการนิเทศการศึกษาออกเป็น 5 ด้าน มีจำนวน
20 ข้อ ดังนี้

1. ความเชื่อในการจัดการนิเทศการศึกษา จำนวน 4 ข้อ คิดเป็น
ร้อยละ 20.00

2. ความรู้สึกในฐานะผู้ให้การนิเทศการศึกษา จำนวน 4 ข้อ
คิดเป็นร้อยละ 20.00

3. ความคิดเห็นต่อการจัดการนิเทศการศึกษา จำนวน 4 ข้อ
คิดเป็นร้อยละ 20.00

4. แนวโน้มการปฏิบัติตนในฐานะผู้เฒ่าผู้แก่การศึกษา จำนวน 4 ข้อ
คิดเป็นร้อยละ 20.00

5. แนวโน้มการจัดการนิเทศการศึกษาในหน่วยงานที่รับผิดชอบ
จำนวน 4 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 20.00

การส่งแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยทางไปรษณีย์ แบบสอบถาม
ที่ส่งไปทั้งสิ้น จำนวน 719 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 612 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.11
เป็นฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 598 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.17 และเมื่อตรวจสอบ
ความเชื่อถือได้ (Consistency Check) ของแบบสอบถามโดยกำหนดเกณฑ์ว่า
แบบสอบถามที่เชื่อถือได้ต้องมีค่าตอบในข้อตรวจสอบถูกต้องตรงกันตั้งแต่ 3 คู่ขึ้นไป
ปรากฏว่าแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมดมีความเชื่อถือได้ จำนวน 577 ฉบับ คิดเป็น
ร้อยละ 80.25

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทางสถิติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ขั้นก่อนวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา
2. ตรวจสอบความเชื่อถือได้ (Consistency Check) ของแบบสอบถาม

ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูล
โดยแยกเป็นอายุ วุฒิทางการศึกษา อายุราชการ โดยวิธีหาค่าความถี่ (Frequency)
และคาร์ร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธี
ทางสถิติ ดังนี้

1. หาค่าร้อยละ (Percentage) ของจำนวนหัวหน้าการประถมศึกษา
อำเภอที่มีความรู้เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา ตามระดับคะแนนความถูกต้องในแต่ละข้อ
2. หาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนความรู้ที่มีต่อการนิเทศการศึกษา
ในแต่ละบ้าน โดยให้คะแนนตามลำดับความรู้ ดังนี้

ความรู้มากที่สุด	เท่ากับ	4
ความรู้มาก	เท่ากับ	3
ความรู้น้อย	เท่ากับ	2
ความรู้น้อยที่สุด	เท่ากับ	1

เมื่อได้ค่าเฉลี่ยแล้ว เพื่อสะดวกในการแปลความหมายจึงกำหนดช่วงคะแนน
และความหมายของช่วงคะแนนเฉลี่ย ไว้ดังนี้

ความรู้มากที่สุด	เท่ากับ	3.51 - 4.00
ความรู้มาก	เท่ากับ	2.51 - 3.50
ความรู้น้อย	เท่ากับ	1.51 - 2.50
ความรู้น้อยที่สุด	เท่ากับ	1.00 - 1.50

3. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
ของคะแนนความรู้ที่มีต่อการนิเทศการศึกษาในแต่ละบ้าน

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับการเจตคติต่อการนิเทศการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการ
ทางสถิติ ดังนี้

1. หาค่าร้อยละ (Percentage) ของจำนวนหัวหน้าการประถมศึกษา
อำเภอที่มีเจตคติต่อการนิเทศการศึกษาตามระดับคะแนนในแต่ละข้อ
2. หาค่าเฉลี่ย (Mean) ของระดับเจตคติต่อการนิเทศการศึกษา
ในแต่ละบ้านโดยให้ระดับเจตคติเป็นคะแนน ดังนี้

ความเชื่อ	ความรู้ลึก	ความคิดเห็น	แนวโน้มที่มีมากที่สุด
เท่ากับ	7		

ความเชื่อ	ความรู้ลึก	ความคิดเห็น	แนวโน้มที่มีมาก
เท่ากับ	6		

เท่ากับ 5	ความเชื่อ	ความรู้ลึก	ความคิดเห็น	แนวโน้มที่มีค่อนข้างมาก
เท่ากับ 4	ความเชื่อ	ความรู้ลึก	ความคิดเห็น	แนวโน้มที่มีปานกลาง
เท่ากับ 3	ความเชื่อ	ความรู้ลึก	ความคิดเห็น	แนวโน้มที่มีค่อนข้างน้อย
เท่ากับ 2	ความเชื่อ	ความรู้ลึก	ความคิดเห็น	แนวโน้มที่มีน้อย
เท่ากับ 1	ความเชื่อ	ความรู้ลึก	ความคิดเห็น	แนวโน้มที่มีน้อยที่สุด

เมื่อได้ค่าเฉลี่ยแล้ว เพื่อความสะดวกในการแปลความหมายจึงได้กำหนด
ช่วงคะแนน และความหมายของช่วงคะแนนไว้ดังนี้

เท่ากับ 6.51 - 7.00	ความเชื่อ	ความรู้ลึก	ความคิดเห็น	แนวโน้มที่มีมากที่สุด
เท่ากับ 5.51 - 6.50	ความเชื่อ	ความรู้ลึก	ความคิดเห็น	แนวโน้มที่มีมาก
เท่ากับ 4.51 - 5.50	ความเชื่อ	ความรู้ลึก	ความคิดเห็น	แนวโน้มที่มีค่อนข้างมาก
เท่ากับ 3.51 - 4.50	ความเชื่อ	ความรู้ลึก	ความคิดเห็น	แนวโน้มที่มีปานกลาง
เท่ากับ 2.51 - 3.50	ความเชื่อ	ความรู้ลึก	ความคิดเห็น	แนวโน้มที่มีค่อนข้างน้อย
เท่ากับ 1.51 - 2.50	ความเชื่อ	ความรู้ลึก	ความคิดเห็น	แนวโน้มที่มีน้อย
เท่ากับ 1.00 - 1.50	ความเชื่อ	ความรู้ลึก	ความคิดเห็น	แนวโน้มที่มีน้อยที่สุด

3. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
ของระดับเจตคติต่อการนิเทศการศึกษาในแต่ละด้าน